

lidt Standsning i Erhvervslivet som muligt. Man mener, at vi har Udsigt til at holde mange Virksomheder i Gang, naar blot de fornødne Midler skaffes til Veje. Det tror jeg ogsaa, man kan gaa ud fra. Saa længe vi har Fred og Ro, saa længe det lykkes os — og forhaabentlig vil det vare ved — at holde os udenfor de store Begivenheder, som foregaar i de andre Lande, saa længe har vi vel nok Udsigt til at holde en Del Arbejder i Gang, naar blot de nødvendige Kreditmidler skaffes til Veje. Af den Grund har jeg paa mit Partis Vegne taget saa imødekommende paa det foreliggende Løvforslag, som jeg har gjort, idet jeg dog ønsker de Ændringer, som jeg alt har nævnt. Særlig vil jeg understrege, at vi finder det i høj Grad betænkeligt at give denne Lov lang Varighed og ønsker, at dens Varighed fastsættes til et bestemt Aaremaal og helst det Aaremaal, den ærede foregaaende Taler (N. Neergaard) nævnede.

Ivar Berendsen: Det er et meget broget finansielt og økonomisk Mønster, som Rigsdagen i den ekstraordinære Samling og den forløbne Del af den ordinære har arbejdet paa, broget og tilfældigt, fordi den uforudsete Verdenssituation, over hvilken vi ikke er Herre, stadig er brudt ind i vort regelmæssige Arbejde og har tvunget til Foranstaltninger, som snart skulde afværge Farer og snart skulde afbøde de store udenlandske Begivenheders Følger for vort Lands økonomiske og finansielle Stilling. Først de forskelligartede Moratorieforanstaltninger, Prisreguleringen, Krigsforsikringslovene, Eksportforbudet og ekstraordinære Understøttelsesbevillinger og senere Statslaansforhandlingen med dens fra alle Sider kommende Antydninger af, [at det kunde] blive nødvendigt at paalægge nye Skatter, lagde en mørk Bund i det hele, og ind i Sparekasse- og Bankklovningens Skær af større Velstand blandede der sig stadig Behandlingen af Opfodringsforbud og Udførselsforbud, altsammen opstaaet stykkevis efter Fornødheden, men stadig gribende ind i og givende Anledning til Overvejelser af meget dybtgaaende baade socialpolitisk og social-økonomisk Natur. Det kan ikke nægtes, at under alt dette kom lidt efter lidt kolliderende Interesser stærkt

i Forgrunden, selv om Afstemningerne her i Tinget sluttelig faldt enstemmige. Enhver af os erindrer Debatter, hvor ligeberettigede Interesser stod overfor hinanden paa en saadan Maade, at man med den største Varsomhed maatte sørge for, at den ene berettigede Interesse ikke blev knægtet af den anden lige saa berettigede Interesse, hvad den højtærede Indenrigsminister ved en bestemt Lejlighed med stor Kraft og Ret gjorde opmærksom paa. Der kunde vel ogsaa nok fremdrages Eksempler paa, at vi ikke fra alle Sider i Salen kunde betragte de Interesser, der kolliderede med hinanden, som ligeberettigede ud fra den almindelige Samfundskononomis Synspunkt. Selv om man saa til sidst kom til Enighed og opnaaede et Resultat, fordi det simpelthen var nødvendigt at opnaa et saadant, tog enhver af os dog selvfølgelig vort Stade, vor Stilling ud fra vor almindelige politiske og social-økonomiske Opfattelse. Ved en af de Lejligheder, det her drejer sig om, erkendte jeg, at dette Grundlag for Enighed er skrøbeligt, og det vil jeg gerne begynde med at gentage her.

Men naar vi nu i Dag er naaet med Nationalbankens Oktroj til vort økonomisk-finansielle Arbejdes gyldne Traad, den, som ikke maa briste, er det vistnok nødvendigt, at vi piller op igen adskilligt af det, som de sidste Maaneders tilfældige Islæt har sprængt ind i vore Forhandlinger, thi ellers kan man let faa et fejlt Syn paa, hvad det er, her skal foregaa. Jeg vil begynde med at indrømme, at trods al Kritik i Enkeltheder og delvis jo skarp Kritik i Enkeltheder har det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) gjort det muligt at faa løftet Spørgsmaalet om Nationalbankens Oktroj ud af Interesseskollisionernes hede Luftlag og op i køligere Regioner, der, hvor Ræsonnementerne falder mere alment. Jeg regner det for at være af stor Vigtighed, at Drøftelsen af denne Oktroj befris for enhver udenvælt Bismag, og at Afgørelsen sluttelig kommer til at falde, ikke blot i Enighed, men ogsaa, efter at vi indbyrdes har erkendt Afgørelsens Rigtighed. Thi den rette Ordning af Metaldækningen for Nationalbankens Sedler, det rette Forhold imellem Statskasse og Seddelkasse og det